

Besl. O. nr. 47

Jf. Innst. O. nr. 34 (1999-2000) og Ot.prp. nr. 70 (1998-1999)

År 1999 den 17. desember holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v., i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. og i lov 27. juni 1947 nr. 9 om tiltak til å fremme sysselsetting

I

I lov 4. februar 1977 nr. 4 om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel XI B med nye §§ 55 K og 55 L skal lyde:

Kapittel XI B. Innleie av arbeidstakere

§ 55 K. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som har til formål å drive utleie

- 1. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som har til formål å drive utleie, er tillatt i samme utstrekning som det kan avtales midlertidig tilsetting etter § 58 A nr. 1 første ledd.*
- 2. I virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan arbeidsgiver og tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, slutte skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i nr. 1.*
- 3. Ved tvist om det har foreligget lovlig innleie hvor den innleide har fratrudd innleieforholdet, får § 61 nr. 1 anvendelse så langt den passer.*

En innleid som vil gjøre gjeldende at det har foreligget innleie i strid med § 55 K nr. 1, kan kreve forhandlinger med innleier etter reglene i § 61 nr. 2. Fristen etter § 61 nr. 2 første ledd regnes fra det faktiske fratredelsestidspunktet.

Blir tvisten ikke løst gjennom forhandlinger eller er forhandlinger ikke holdt, kan den innleide reise søksmål mot innleier etter reglene i § 61 nr. 3, likevel slik at § 57 nr. 2 tredje ledd ikke får anvendelse. Fristen regnes fra forhandlingenes avslutning eller fra det faktiske fratredelsestidspunktet.

Finner retten at innleien var i strid med § 55 K nr. 1, skal retten etter krav fra den innleide avsi dom for at den innleide skal tilsettes hos innleier.

Retten kan likevel, etter påstand fra innleier, bestemme at den innleide ikke skal tilsettes dersom den etter en avveining av partenes interesser finner at dette vil være åpenbart urimelig. Har det foreligget innleie i strid med § 55 K nr. 1, kan den innleide kreve erstatning fra innleier. Erstatningen fastsettes til det beløp som retten under hensyn til det økonomiske tap, innleierens og den innleides forhold og omstendighetene for øvrig finner rimelig. Reises søksmål senere enn ett år etter forhandlingenes avslutning eller det faktiske fratredelsestidspunktet, kan det bare gis dom for erstatning.

§ 58 A nr. 4 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

- 4. Ved tvist om det foreligger lovlig innleie i et bestående innleieforhold, får § 61 nr. 1 anvendelse så langt den passer.*

En innleid som vil gjøre gjeldende at det foreligger innleie i strid med § 55 K nr. 1, kan kreve forhandlinger med innleier. Innleier skal sørge for at forhandlinger blir holdt snarest mulig og senest innen to uker etter at kravet er mottatt. For øvrig får § 61 nr. 2 annet, tredje og fjerde ledd tilsvarende anvendelse.

Blir tvisten ikke løst gjennom forhandlinger, kan den innleide reise søksmål mot innleier. Har det vært ført forhandlinger skal det med stevningen sendes bekreftet avskrift av protokollen.

Finner retten at det foreligger innleie i strid med § 55 K nr. 1, skal retten etter krav fra den innleide avsi dom for at den innleide skal tilsettes hos innleier. Retten kan likevel, etter påstand fra innleier, bestemme at den innleide ikke skal tilsettes dersom den etter en avveining av partenes interesser finner at dette vil være åpenbart urimelig. Foreligger innleie i strid med § 55 K nr. 1, kan den innleide kreve erstatning fra innleier. Erstat-

ningen fastsettes til det beløp som retten under hensyn til det økonomiske tap, innleierens og den innleides forhold og omstendighetene for øvrig finner rimelig.

Har den innleide fratrudd etter at forhandlingene er krevd eller søksmål er reist, kommer reglene i nr. 3 i paragrafen her til anvendelse i den videre behandlingen av saken.

5. Kongen kan i forskrift forby innleie for visse arbeidstakergrupper eller på visse områder når viktige samfunnshensyn tilsier det.
6. Paragrafen her gjelder ikke innleie til embete eller stilling eller annet arbeidsforhold som omfattes av lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.

§ 55 L. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som ikke har til formål å drive utleie

1. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som ikke har til formål å drive utleie, er tillatt når den innleide arbeidstakeren er fast tilsatt hos utleier. For at virksomheten skal sies ikke å ha til formål å drive utleie, er det et vilkår at utleie skjer innenfor de samme fagområder som utgjør utleierens hovedbeskjeftigelse og at utleieaktiviteten ikke omfatter mer enn 50 prosent av de fast tilsatte hos utleier. Innleier skal foreta drøftelser med tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder, før beslutning om innleie foretas.
2. For innleie som overstiger 10 prosent av de tilsatte hos innleier, likevel ikke færre enn tre personer, og som har en varighet ut over ett år, skal det inngås avtale med tillitsvalgte som til sammen representerer et flertall av den arbeidstakerkategori innleien gjelder. Bestemmelsen her gjelder ikke for innleie innenfor samme konsern.
3. Kongen kan i forskrift forby innleie for visse arbeidstakergrupper eller på visse områder når viktige samfunnshensyn tilsier det.
4. Paragrafen her gjelder ikke innleie til embete eller stilling eller annet arbeidsforhold som omfattes av lov av 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.

II

I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 1 nr. 1 nytt fjerde punktum skal lyde:

Loven gjelder også innleie av arbeidstakere i statlig virksomhet, der hvor dette uttrykkelig er sagt.

Ny § 3A skal lyde:

§ 3A. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som har til formål å drive utleie

1. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som har til formål å drive utleie er tillatt i samme utstrekning som tjenestemann kan tilsettes for et bestemt tidsrom eller som vikar.
2. Arbeidsgiver og tjenestemannsorganisasjoner i virksomheten som har forhandlingsrett etter lov om offentlige tjenestetvister, kan slutte skriftlig avtale om tidsbegrenset innleie uten hinder av det som er bestemt i nr. 1.
3. Dersom en innleid arbeidstaker reiser søksmål mot innleier og retten finner at innleien var i strid med nr. 1, kan retten, etter krav fra den innleide, avsi dom for at den innleide er fast ansatt hos innleier. Retten kan likevel, etter påstand fra innleier, bestemme at vedkommende ikke er fast ansatt, dersom den etter en avveining av partenes interesser, herunder også utleierens forhold, finner at det vil være åpenbart urimelig å gi fast tilsetning. Har det foreligget innleie i strid med nr. 1, kan den innleide kreve erstatning fra innleier. Erstatningen fastsettes til det beløp som retten under hensyn til det økonomiske tap, innleierens og den innleides forhold og omstendighetene for øvrig finner rimelig. Reises søksmål senere enn ett år etter fratredelsestidspunktet, kan det bare gis dom for erstatning. En innleiet arbeidstaker har ikke rett til å stå i stillingen under sakens behandling, med mindre retten, etter krav fra den innleide, bestemmer noe annet.
4. Dersom retten finner at det foreligger innleie i strid med nr. 1, skal retten, etter krav fra den innleide, avsi dom i samsvar med dette. Innleid som gis medhold, kan kreve erstatning. Erstatningen fastsettes til det beløp som retten under hensyn til det økonomiske tap, innleierens og den innleides forhold og omstendighetene for øvrig finner rimelig.
5. Kongen kan i forskrift forby innleie for visse arbeidstakergrupper eller på visse områder når viktige samfunnshensyn tilsier det.

Ny § 3B skal lyde:

§ 3B. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som ikke har til formål å drive utleie

1. Innleie av arbeidstakere fra virksomhet som ikke har til formål å drive utleie, er tillatt når den innleide arbeidstakeren er fast tilsatt hos utleieren. For at virksomheten ikke skal sies å ha til formål å drive utleie er det et vilkår at utleie skjer innenfor de samme fagområder som utgjør utleierens hovedbeskjeftigelse og at utleieaktiviteten ikke omfatter mer enn 50 prosent av de fast tilsatte hos utleier. Arbeidsgiver og tjenestemannsorganisasjoner i virksomheten som har forhandlingsrett et-

ter lov om offentlige tjenestetvister skal gjennomføre drøftinger før beslutning om innleie foretas.

2. For innleie som overstiger 10 prosent av de tilsatte, likevel ikke færre enn tre personer, og som har en varighet ut over ett år, skal det inngås avtale med tjenestemannsorganisasjonene i virksomheten.
3. Kongen kan i forskrift forby innleie for visse arbeidstakergrupper eller på visse områder når viktige samfunnshensyn tilsier det.

III

I lov 27. juni 1947 nr. 9 om tiltak til å fremme sysselsetting gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Arbeidsdirektøren har den daglige ledelsen av arbeidsmarkedsetaten.

Departementet oppnevner et råd for arbeidsmarkedsetaten i forbindelse med gjennomføringen av arbeidsmarkedspolitikken. Departementet bestemmer hvilke særskilte gjøremål som skal tillegges rådet.

Rådet settes sammen av representanter med vara-representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene, samt nøytrale personer med varamenn med kjennskap til arbeidsmarkedspolitiske spørsmål. Antall medlemmer i rådet til enhver tid fastsettes av departementet. Medlemmenes funksjonstid er 4 år.

Rådsmedlemmene har krav på et møtevederlag samt skyss og kostvederlag etter statens regulativ.

Departementet oppnevner leder og nestleder blant de nøytrale medlemmer i rådet. Arbeidsdirektoratet er rådets sekretariat.

§ 11 skal lyde:

Arbeidsmarkedsetaten skal være nøytral og upartisk. Den arbeider vederlagsfritt. Arbeidsmarkedsetaten skal likevel kunne ta betalt for særlige tjenester som ytes arbeidsgivere utover ren arbeidsformidling.

Departementet kan i forskrift fastsette hvilke tjenester det kan tas betalt for.

Gunnar Skaug
president

§ 26 skal lyde:

Virksomhet som vil drive formidling av arbeidskraft, må enten være registrert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, eller stille garanti fra bank eller forsikringsselskap tilsvarende de egenkapitalkrav som gjelder for aksjeselskap.

Statlige og kommunale institusjoner, arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner samt ideelle organisasjoner som er organisert på en annen måte, er unntatt fra kravene i første ledd.

Virksomhet som driver arbeidsformidling, kan ikke kreve betaling av arbeidssøkeren for formidlingstjenesten.

Departementet kan fastsette nærmere vilkår for melding, rapportering, tilsyn, organisering og drift av formidlingsvirksomheten, og i særlige tilfeller gjøre unntak fra forbudet i tredje ledd.

§ 27 skal lyde:

Virksomhet som har til formål å drive utleie av arbeidstakere, må enten være registrert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, eller stille garanti fra bank eller forsikringsselskap tilsvarende de egenkapitalkrav som gjelder for aksjeselskap.

Alle virksomheter som leier ut arbeidstakere må dessuten oppfylle følgende betingelser:

1. En virksomhet som har leiet ut en arbeidstaker, kan ikke begrense arbeidstakerens rett til å ta fast arbeid hos innleier når leieforholdet er avsluttet.
2. En virksomhet kan ikke leie ut en arbeidstaker til en av arbeidstakerens tidligere arbeidsgivere før det har gått seks måneder siden arbeidstakeren sluttet hos denne.
3. Det er forbudt å ta betalt av arbeidstakeren for utleietjenester.

Departementet kan fastsette nærmere vilkår for melding, rapportering, tilsyn, organisering og drift av utleievirksomheten.

IV

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Anita Apelthun Sæle
sekretær